

Nr 48.

Ankom till riksdagens kansli den 16 maj 1924 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av väckta motioner angående vidtagande av mera systematiskt anordnade åtgärder för vårt lands skyddande mot mul- och klövsjukan.

(2:a avd.)

I två till jordbruksutskottet hänvisade lika lydande motioner nr 141 i första kammaren av herr *Nilsson, Nils Anton, m. fl.* och den andra nr 213 i andra kammaren av herr *Fjellman m. fl.* har hemställts, att riksdagen måtte ingå till Kungl. Maj:t med en skrivelse, att en mera systematisk anordning av åtgärder för vårt lands skyddande mot mul- och klövsjukan måtte vidtagas, så att dessa åtgärder ej komma att verka hämmande på exporten av avelsdjur och så att nuvarande licenssystem åvskaffas.

Beträffande de skäl, som åberopats som stöd för denna framställning, tillåter sig utskottet hänvisa till motionerna.

I syfte att förekomma, att smittsam mul- och klövsjuka genom kringresande kreatursuppköpare från länder, varest sjukdomen konstaterats, sprides till vårt land hava vissa bestämmelser utfärdats av Kungl. Maj:t. Sålunda har genom kungörelsen den 14 januari 1921 (nr 3) föreskrivits, att utförsel till sådana länder icke utan Kungl. Maj:ts tillstånd må äga rum av klövbärande djur, hästar samt kött av dylika djur. Befogenheten att meddela undantag från berörda förbud har i viss utsträckning av Kungl. Maj:t överlämnats till medicinalstyrelsen. Vidare har genom kungörelsen den 17 januari 1924 (nr 4) beträffande Kristianstads och Malmöhus län stadgats förbud för kreatursuppköpare, slaktare eller annan person, vilkens tillträde icke är oundgängligen erforderligt för djurens skötsel och vård, att utan medicinalstyrelsens tillstånd inkomma i ladugård, stall eller annat rum, där kreatur eller foder förvaras.

Utskottet.

Enligt motionärernas åsikt hava nämnda bestämmelser å ena sidan icke visat sig effektiva och å andra sidan medfört vissa olägenheter för kreaturs- och köttexporten. Med denna utgångspunkt hemställs i motionen att för landets skyddande för oförmälda sjukdom måtte vidtagas mera systematiska åtgärder, som icke hindra exporten av avelsdjur, ävensom att i samband härmed nuvarande licenssystem måtte avskaffas. I motionerna angivas i övrigt icke närmare beskaffenheten av de åtgärder, som sålunda borde sättas i stället för de nu tillämpade.

Givetvis behjärtar utskottet betydelsen av, att de åtgärder, som från

statens sida i förevarande avseende vidtagas, bliva i görligaste mån ändamålsenliga och samtidigt för den enskilde icke onödigt betungande. Dock vill utskottet betona, att möjligheten av att effektivt kunna förebygga ifrågasvarande sjukdoms spridning i vårt land från det allmännas och icke minst jordbruksnäringens synpunkt måste anses vara av så utomordentligt stor betydelse, att det enskilda intresset i vissa fall måste sättas i andra rummet.

Med hänsyn härtill och då utskottet i likhet med motionärerna icke är berett att angiva några positiva riktlinjer för omläggning av det nu tillämpade systemet i förevarande avseende, finner utskottet tillräcklig grundval saknas för skrivelse till Kungl. Maj:t av det innehåll motionärerna angivit, helst som, enligt vad utskottet inhämtat, föreliggande spörsmål genom Kungl. Maj:ts försorg blivit föremål för särskild utredning.

Under åberopande av det ovan anförda får utskottet alltså hemställa,

att förevarande motioner I: 141 och II: 213 icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 15 maj 1924.

På jordbruksutskottets vägnar:

O. NILSSON.

Närvarande: se utlåtande nr 47.

Reservation

av herrar *Andersson* i Grimbo och *Olsson* i Broberg, som anført följande:

Den fråga, som uti motionerna här förelagts riksdagen, är av den betydelse för djuruppfödarna i landet, att varje tänkbar åtgärd som kan underlätta kreatursexporten bör allvarligen övervägas. Vi finna visserligen i likhet med utskottet, att det från jordbruksnäringens synpunkt måste vara av utomordentlig betydelse att förebygga spridning inom vårt land av mul- och klövsjukan, och att det enskilda intresset måste i vissa fall vika för nämnda ändamål. Vi våga dock hålla före att betryggande åtgärder borde kunna utfinnas, som vore mindre förlustbringande för djuruppfödarna än det för närvarande använda licenssystemet, vilket medför en viss monopolställning för innehavare därav, med borteliminering av den konkurrens uppköpare emellan, som är av väsentlig betydelse för prissättningen å de salubjudna djuren.

Då, såsom utskottet inhämtat, spörsmålet genom Kungl. Maj:ts försorg är föremål för särskild utredning, anse vi det vara lämpligt att i skrivelse till Kungl. Maj:t framhålla, huruvida icke nuvarande licenssystem åtminstone i viss utsträckning skulle kunna ersättas med bestämmelser därom, att utländsk häst- och kreatursuppköpare vid ankomsten till landet å viss plats finge underkasta sig desinfektion samt ombyte av kläder och skodon, möjligen med skyldighet att undergå förnyad desinfektion efter vissa dagars mellanrum, därest uppehållet inom landet varade viss längre tid. Med dessa bestämmelser torde kunna förbindas skyldighet att inför vederbörande polismyndighet å den ort, där djuruppköp skulle ske, uppvisa legitimationskort, att förenämnda åtgärder ägt rum, samt kraftigt verkande vite vid uraktlåtenhet härav.

På grund av det anförda tillåta vi oss hemställa,

det riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller, att ovan angivna synpunkter få komma till beaktande vid pågående utredning om förebyggande åtgärder mot spridning inom landet av mul- och klövsjukan vid export av avelsdjur, så att nämnda åtgärder i minsta mån skada de enskilda djuruppfödarnas ekonomiska intresse.
